

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Kratochvílovci spol. s r. o.**, se sídlem Choceradská 3216/42, Praha 4, zastoupeného Mgr. Jiřím Kubovičem, advokátem se sídlem Lublinská 576/11, Praha 8, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2014, č. j. 1575/2014-900000-304.1, sp. zn. 94340/2013-530000-12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2016, č. j. 30 Af 23/2014 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Celní úřad pro Jihomoravský kraj shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu, kterého se dopustil tím, že neoprávněně nakládal s neznačeným lihem ve volném daňovém oběhu tak, že dne 2. 7. 2013 dovezl na daňové území líh ve spotřebitelském balení, který nebyl v souladu s § 3 odst. 1 zákona o povinném značení lihu označen kontrolní páskou. Za tento správní delikt mu celní úřad uložil rozhodnutím ze dne 1. 11. 2013, č. j. 94340-15/2013-530000-12, pokutu ve výši 1.000 Kč a propadnutí veškerého neznačeného lihu včetně obalů.

[2] Žalovaný na základě žalobcem podaného odvolání rozhodnutí celního úřadu změnil tak, že do výroku č. I doplnil specifikaci skutku: „*tohoto protiprávního jednání se účastník řízení dopustil pořízením výše uvedeného neznačeného lihu ve spotřebitelském balení ve členském státě Evropské unie (Rakousko) a jeho dodáním na daňové území České republiky tím, že jej dne 2. 7. 2013 v 18:45 hod. na 56. kilometru dálnice D2 ve směru na Brno dovezl prostřednictvím dopravce VKV BŘECLAV spol. s r. o. ve vozidle registrační značky X.*“ Ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobce se poté domáhal zrušení tohoto rozhodnutí u Krajského soudu v Brně. Namítal, že ve věci nebyl naplněn jeden ze skutkových znaků deliktu – objekt, neboť stát nemohl být žádným způsobem poškozen při vybírání daně. Žalovaný dle žalobce pochybil rovněž procesně, neboť nenařídil ve věci ústní jednání za účelem provedení dokazování. Ve správním spisu při nahlížení dne 6. 11. 2013 poté chyběl výpis z evidence SEED a výpis z registru značení lihu na subjekt Kratochvílovci s. r. o. Dále žalobce vyjádřil přesvědčení, že skutek, který byl zjištěn celním úřadem při kontrole a popsán v obou protokolech, neodpovídá skutku popsanému ve výrokové části rozhodnutí.

II. Posouzení věci krajským soudem

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Uvedl, že z § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu není nikterak patrné, že by jediným chráněným zájmem (objektem) deliktu byl zájem na řádném výběru daní a cel. Dle krajského soudu je objektem tohoto ustanovení zájem společnosti na tom, aby se na území České republiky ve volném daňovém oběhu nepohyboval neznačený líc. Zároveň je naplněna i existence společenské škodlivosti (jakožto materiální stránky) správního deliktu. Výskyt neznačeného lihu může vést k řadě negativních následků - např. může být na černém trhu nabízen k prodeji za nižší cenu než líc značený, a představovat tak neoprávněnou konkurenční výhodu, nebo se může jednat o líc nekvalitního či zdravotně závadného složení. Skutečnost, že v daném případě nedošlo k daňovému úniku, proto nemohla vést k eliminaci materiální stránky deliktu.

[5] Mezi žalobcem a žalovaným není sporné, že neznačený líc byl přepravován v režimu volného daňového oběhu na zjednodušený průvodní doklad. Takový líc však musel být v okamžiku jeho uvedení do volného daňového oběhu označen kontrolní páskou, což nebyl. Žalobce nakoupil líc v Rakousku u výrobce Waltraud Jöbstl KG. Z hlediska naplnění odpovědnosti za delikt nebylo rozhodné, že vlastní přepravu lihu provedla třetí osoba, skutkovou podstatu deliktu a její dílčí znaky naplnil právě žalobce.

[6] Dále krajský soud uvedl, že popis skutku učiněný celním úřadem a následně doplněný žalovaným je natolik konkrétní, že vylučuje záměnu s jakýmkoliv jiným skutkem. Je sice pravda, že v protokolu o kontrole a v protokolu o zjištěném důvodném podezření se hovoří o dopravování lihu ve vozidle přepravní společnosti VKV BŘECLAV, nikoliv o dovozu lihu žalobcem, nicméně skutečnost, že líc byl fakticky přepravován dopravcem, nemůže nic změnit na závěru, že subjektem odpovědným za porušení právní povinnosti líc označit byl právě žalobce. Úkolem kontroly je především popsat faktický stav, který byl při kontrole zjištěn. Až následně je tento skutkový stav hodnocen a právně

kvalifikován. Neplatí závěr žalobce, že by při kontrole učiněná zjištění musela být vždy bez dalšího převzata do výroku rozhodnutí, bez možnosti jejich následného zpřesňování a hodnocení.

[7] K námitce, že se ve věci nekonalo ústní jednání, soud uvedl, že celní úřad vycházel pouze z listinných důkazů, o jejichž provedení se dle § 53 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, učiní záznam do spisu. Zákon o povinném značení lihu povinnost nařizovat ústní jednání nestanoví. Správní orgány proto svým postupem nepochybily. Žalobce byl se shromážděnými podklady seznámen a vyjádřil se k nim. Zároveň se soud ztotožnil s názorem správních orgánů, že žalobcem navrhovaný výslech svědka byl ve věci nadbytečný. Okolnost, že žalobce svůj úmysl pořídit líh v Rakousku celnímu úřadu předem nahlásil a že svůj postup s tímto úřadem konzultoval, nebyla v řízení sporná a její potvrzení svědeckou výpovědí nemohlo nic změnit na závěru, že byl žalobce povinen uvést do volného daňového oběhu na území České republiky pouze líh označený.

[8] Dále soud konstatoval, že ve správním spisu předloženém na nosiči CD-ROM jsou zahrnuty dokumenty označené jako výpis SEED a výpis z evidence povolení. Nelze nicméně vyloučit, že tyto dokumenty mohly být do příslušné složky vloženy až následně. Žalovaný navíc v odůvodnění svého rozhodnutí nečiní sporným, že uvedené dokumenty ve spisu chyběly, uvedl však, že takové pochybení celního úřadu nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, jelikož tyto listiny nemohly žalobce jakkoliv ovlivnit. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil. Prověření skutečnosti, zda byl odesílatel výrobků v Rakousku registrován jako provozovatel daňového skladu, bylo v daném případě nadbytečné, neboť ze správního spisu je zřejmé, že lihoviny nebyly přepravovány mezi daňovými sklady v režimu podmíněného osvobození od daně. Z hlediska právního posouzení jednání žalobce nemělo žádný vliv, zda odesílatel byl provozovatelem daňového skladu či nikoliv, což by osvědčoval výpis SEED.

III. Kasační stížnost

[9] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku kasační stížností. Soud dle něj celou věc nesprávně posoudil, současně bylo správní řízení postiženo vadami spočívajícími v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a rozhodnutí žalovaného je navíc nepřezkoumatelné.

[10] Soud byl dle stěžovatele významně ovlivněn tzv. metanolovou aférou, ačkoliv pro to nejsou v daném případě žádné logicky vysvětlitelné důvody. Žalovaný patří mezi významné společnosti v oblasti prodeje alkoholických nápojů v České republice, nedopustil se nikdy neoprávněného jednání, měl a má všechna potřebná povolení státních orgánů a vždy se řídil pokyny pracovníků celní správy a příslušnými právními předpisy.

[11] Dále soud provedl nesprávný výklad zákona o povinném značení lihu a zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Vedle sebe existují dva zákony upravující otázku dovozu/dopravy/dodání lihu, přičemž je možné, aby daňový subjekt tento dovoz lihu, nejlépe po dohodě se správcem daně, realizoval způsobem, jak to stanoví buď zákon o spotřebních daních, nebo zákon o povinném značení lihu. Žalobce na základě pokynu

celního úřadu zvolil postup dle zákona o spotřebních daních. Líh byl po celou dobu dovozu (dopravy) pod dohledem celní správy, a to na základě zjednodušeného dokladu (SAD) a za tím účelem byla i složena příslušná jistota pro zaplacení spotřební daně. Vedle uvedených českých zákonů existují směrnice Evropské unie upravující dopravu lihu na jejím území. Z nich jednoznačně vyplývá, že celní úřad postupoval správně, pokud dal žalobci pokyn, aby postupoval výše popsáním způsobem.

[12] Soud se v rozsudku nevypořádal s otázkou společenské škodlivosti. Není jasné, v čem vlastně spočívá nebezpečnost žalobce v daném případě, pokud celní úřad dal žalobci pokyn, že může alkohol dovézt na zjednodušený průvodní doklad. Dovážené zboží bylo pod celním dohledem, byla složena jistota atd.

[13] Dále soud nesprávně označil subjekt a objektivní stránku deliktu. Žalobce se deliktu popsaného ve výrokové části napadeného rozhodnutí nedopustil, neboť se na místě v době kontroly (na rozdíl od dopravce) vůbec nenacházel. Skutek, který byl zjištěn celním úřadem při provedené kontrole a který je popsán v obou protokolech, neodpovídá skutku ve výrokové části rozhodnutí. Výroková část je odrazem objektivní stránky správního deliktu, jež tvoří jednání, škodlivý následek a příčinnou souvislost mezi nimi, a to ve výrokové části i v samotném odůvodnění správního rozhodnutí chybí. Závěr soudu, že není nutné, aby popis deliktu ve výrokové části rozhodnutí byl shodný s protokolem o spáchání správního deliktu, je dle stěžovatele nesprávný.

[14] Nesprávný byl dle stěžovatele i závěr soudu o tom, že nebylo zapotřebí vyhovět návrhu žalobce na výslech svědka, pracovníka celního úřadu.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že krajský soud stěžovatele s tzv. metanolovou aférou nijak nespojuje, pouze ji zmínil v souvislosti s rozbořem objektu deliktu, resp. chráněného zájmu. Společenskou škodlivost jednání stěžovatele rozebral soud na stranách 6 a 7 rozsudku. Kasační stížnost je dle žalovaného nedůvodná a navrhuje její zamítnutí.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejprve soud přikročil k posouzení stěžovatelova tvrzení, že daňový subjekt po dohodě se správcem daně realizuje dovoz buď dle zákona o povinném značení lihu, nebo dle zákona o spotřebních daních. Tento názor je mylný. Oba dva zákony sice regulují dovoz lihu na území České republiky, avšak každý z jiného aspektu. Zákon o spotřebních daních z hlediska výběru této daně, zákon o povinném značení lihu poté z hlediska nutnosti značit líh ve spotřebitelském balení kontrolními páskami. Zákony nesledují totožný účel a výsledkem jejich aplikace není totožný stav, proto není možné na regulaci

konkrétního dovozu lihu zvolit a použít pouze jeden z nich. Zjednodušeně řečeno, výsledkem aplikace zákona o spotřebních daních je výběr daně za dovezený líh, výsledkem aplikace zákona o povinném značení lihu je označení lahve s lihem kontrolní páskou. Dovozce lihu si tedy nemůže zvolit, který z předpisů se na něj bude aplikovat - aplikují se oba, každý na jiný aspekt dovozu lihu. Námitka proto není důvodná.

[19] Dále má stěžovatel za to, že se soud nevypořádal s otázkou společenské škodlivosti jeho jednání. Argumentuje tím, že z hlediska výběru daní postupoval ve všech ohledech správně. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Společenská škodlivost deliktu, kterého se stěžovatel dopustil, spočívá nikoliv v nezaplacení spotřební daně za dovezený líh, ale ve skutečnosti, že se na území České republiky v důsledku jeho postupu vyskytoval neznačený líh. Krajský soud se škodlivostí stěžovatelova jednání zabýval na stranách 6 a 7 svého rozsudku. Podrobně zde vysvětlil, proč tato škodlivost spočívá právě v tom, že se kvůli postupu stěžovatele na území vyskytoval neznačený líh. Uvedl také příklady, jak může neznačený líh negativně ovlivnit zdraví jeho konzumentů či hospodářskou soutěž.

[20] Právě při posuzování společenské nebezpečnosti deliktu zmínil krajský soud také tzv. metanolovou aféru, proti čemuž stěžovatel brojí další z kasačních námitek. Stěžovatel se totiž domnívá, že byl soud při svém rozhodování touto událostí významně ovlivněn, což se negativně projevilo v jeho rozhodnutí. Ani tato námitka však není důvodná. Soud tzv. metanolovou aféru připomněl na straně 7 rozsudku, kde upozorňoval na skutečnost, že s výskytem neoznačeného lihu na území České republiky mohou souviset i jistá zdravotní rizika. Uvedl, že objektem deliktu, za nějž byl stěžovatel potrestán, není řádný výběr daní, ale právě zájem společnosti na tom, aby se v České republice nevyskytoval neznačený líh. Poznámka krajského soudu týkající se tzv. metanolové aféry tak dopomohla soudu k vysvětlení a zdůraznění toho, co je objektem deliktu dle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu, rozhodně však nepředstavovala argument, pro který by byla stěžovatelova žaloba zamítnuta.

[21] Dále stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že se deliktu popsaného ve výrokové části rozhodnutí žalovaného nedopustil, neboť na místě vůbec nebyl (kontrolován byl dopravce). Tato námitka však není důvodná. Deliktu dle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu se dopustí právnická nebo fyzická osoba tím, že neoprávněně nakládá s neznačeným lihem nebo kontrolními páskami. *Nakládáním s lihem* se dle § 2 písm. p) zákona o povinném značení lihu rozumí jeho prodej, doprava, skladování, distribuce, přeprava, převzetí, držení, dovoz nebo vývoz. Co se rozumí *dovozem*, stanoví § 2 písm. j) zákona: jde o dovoz lihu ze třetích zemí pod celním dohledem na daňové území České republiky nebo jeho pořízení v členském státě Evropské unie a jeho dodání na daňové území České republiky. *Dovozcem* je poté v souladu s § 2 písm. i) zákona osoba, která pořídí líh v členském státě Evropské unie a dodá jej na daňové území České republiky a je provozovatelem daňového skladu.

[22] Ve věci není sporu o tom, že stěžovatel nakoupil neznačený líh v Rakousku u výrobce Waltraud Jöbstl KG a poté jej prostřednictvím přepravce dopravoval do svého skladu v České republice. Dovozcem je tak ve smyslu výše uvedené definice právě stěžovatel, skutkovou podstatu deliktu naplnil on sám svým nedovoleným nakládáním

s lihem (jeho neoznačením). Skutečnost, že přepravu pro stěžovatele vykonával jiný subjekt, není z hlediska jeho odpovědnosti za delikt relevantní.

[23] Stěžovatel dále uvádí, že objektivní stránka deliktu je tvořena jednáním, škodlivým následkem a příčinnou souvislostí mezi nimi. Ve výrokové části rozhodnutí o deliktu však takové vymezení dle něj chybí. Nejvyšší správní soud takový nedostatek v rozhodnutí správních orgánů nespatřuje. Popis skutku provedený celním úřadem a následně doplněný žalovaným je zcela konkrétní a přesný co do časového, místního i věcného vymezení skutku a vylučuje záměnu s jiným deliktem. V popsáném skutku je vyjádřena objektivní stránka: dovoz neznačeného lihu z Rakouska na území České republiky, škodlivý následek je v takovém vymezení zahrnut – je jím výskyt neznačeného lihu na území České republiky, stejně tak z vymezení deliktu vyplývá i příčinná souvislost mezi deliktním jednáním a jeho následkem (neoznačený líh se vyskytl na území České republiky, protože ho sem stěžovatel dovezl). Objektivní stránka je navíc konkretizována v odůvodnění rozhodnutí. Krajský soud se touto otázkou rovněž zabýval na straně 9 rozsudku, jeho závěry jsou zcela správné.

[24] Výroku správního rozhodnutí se týká i další kasační námitka, jíž stěžovatel tvrdí, že skutek, který byl zjištěn úřadem při provedené kontrole, neodpovídá skutku uvedenému ve výrokové části rozhodnutí. Tato námitka rovněž není důvodná. Se stěžovatelem lze souhlasit, že v protokolu o zjištěném důvodném podezření i v protokolu o kontrole je uvedeno, že je líh dopravován společností VKV BŘECLAV, nikoliv stěžovatelem. Avšak Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením této námitky krajským soudem. Situace, že je při kontrole sepsán protokol a až později v průběhu správního řízení vyjdou najevo okolnosti, které zůstaly během kontroly skryty, není nijak neobvyklá. To je ostatně smyslem správního řízení – na základě podnětu (kontroly) zjistit, zda vůbec k deliktu došlo a jaké přesně jsou jeho jednotlivé prvky. V nyní projednávané věci správní orgány zjistily (jak bylo ostatně popsáno výše), že líh sice přepravoval u kontroly přítomný dopravce, avšak subjektem deliktu je ve skutečnosti stěžovatel. Toto zjištění poté zcela správně reflektovaly v textu rozhodnutí.

[25] Poslední kasační námitkou se stěžovatel ohrazuje proti postupu správních orgánů, které neprovedly jím navrhovaný výslech pracovníka celní správy. Ani tato námitka není důvodná. Nejvyšší správní soud připomíná závěry rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003 – 44, č. 1038/2007 Sb. NSS: *„dokazování ve správním řízení nestojí na legální teorii důkazní, která by předepisovala správním orgánům, jakou váhu kterým důkazům mají přikládat, jakého důkazu je k prokázání té či oné skutečnosti zapotřebí, nebo jaký počet důkazů je nezbytný k prokázání skutečnosti, která je předmětem dokazování. Dokazování i ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů.“*

[26] Zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný soubor dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru.

[27] Celní úřad i žalovaný těmito požadavkům v nyní projednávané věci dostáli, aniž by u nich vznikla pochybnost o tom, že ke správnímu deliktu došlo. Vysvětlili, z jakého důvodu nenařídili ve věci ústní jednání, resp. nepřikročili k navrhovanému výslechu svědka. Bylo tomu tak proto, že jeho svědectví mělo prokázat, že stěžovatelův postup byl z hlediska zákona o spotřebních daních bezchybný. Stěžovatel je však trestán nikoliv za nezaplacení daně, ale za neoznačení lihu dle zákona o povinném značení lihu. Tato skutečnost byla v řízení objektivně zjištěna a výslech svědka by na ní nic nezměnil.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[28] Žalobce se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud zároveň neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému poté v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu